

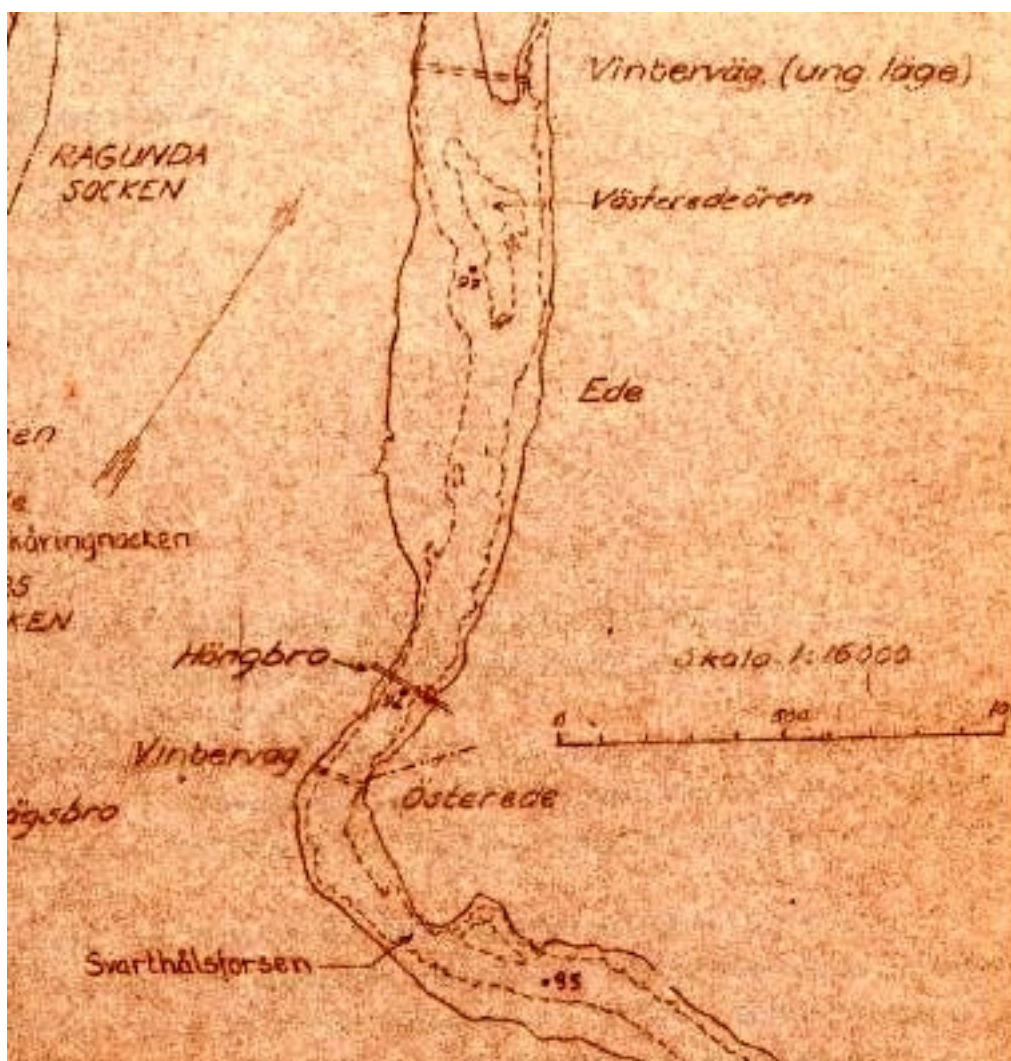
Historia

Före hängbronns tillkomst gjordes s.k. isbroar över älven. UTDRAG UR VADEINLAGA TILL VATTENÖVERDOMSTOLEN APRIL 1954

Vattendomstolen har anført, att regleringar ha medfört stark försämring av isarna å älven inom Ede by, härtill må följande anföras.

I början av 1900-talet och tidigare uppehöll de på älvens södra sida boende kontakten med yttvärlden över älven. Dessutom färdades skolbarnen från den norra sidan till den på södra sidan belägna småskolan. Vid ovannämnda undersökning uppgavs enligt protokollet att isen före regleringarna endast vissa år lade sig på hela älven, medan man andra år var hänvisad att "riska" igen älven. Detta tillgick så att befolkningen på ömse sidor om älven lade ut ris från stränderna, varigenom landkallarna tillväxte ut mot älvens mitt, där kvarvarande öppningen sattes igen med en vid strandkanten utsågad landkalle. Enligt uppgifter, lämnade till vår faktor Hallberg i Lening av på platsen boende, lyckades man vanligen med detta förfarande vid sträng kyla, medan man under milda vintrar någon is icke kunde åstadkommas. Den nuvarande hängbron byggdes år 1915. Nils Lund yttrade vid undersökningen : "Det var mycket för skolbarnens skull, som hängbron blev byggd. Det var ju så svårt att komma över älven." Uppenbart är , att om isförhållandena varit så goda , att skolbarnen och även andra utan svårighet kunnat färdas över isen , någon bro icke behövt byggas.

Karta utvisande isbroarnas placering

Utdrag ur Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut Stockholm 12
Stockholm den 15 september 1953.

Utredning rörande regleringarnas inverkan på isförhållandena i Indalsälven mellan mynningen av Gammelänge kraftverks avloppskanal och uppströmsgränsen av Stadsforsens kraftverks dämningssområde. Vintervägarna nr 14c vid Lintjärn och nr 14d vid Svarthålsforsen.

Enligt uppgift användes vägarna förr av befolkningen i trakten som förbindelseleder till skogsskiften samt för transporter i samband med avverkningar. Under den tid undersökningar av isförhållandena i Indalsälven bedrivits av institutet har isläggning ej skett vid platserna. Enligt uppgift av ortsbefolkningen skedde isläggningen före regleringarna varje år, under stränga vintrar utan att särskilda åtgärder behövde vidtagas. Vanligen bildades så bred landis att blott en smal fåra i mitten av älven gick öppen, varför man utan svårighet kunde få denna fåra att lägga igen genom att fälla över iskallar eller lägga ris varemot ett istäcke bildades. Numera bildas ej så bred landis att det är möjligt att lägga igen älvfåran på detta sätt. Såväl års- som korttidsregleringen torde ha bidragit till att omöjliggöra isläggning.

Ur Ingemar Näsströms samlingar.
Foto Selim Sundin Pålgård.
Troligen taget på 1920 talet.

Bilden är tagen från järnvägen vid Västerede över Öarna i Indalsälven.
Platsen är där en av isbroarna lämpligen kunde byggas.

Hängbrobygget. Foto Gustav Brandell, Kilen

Hängbrons norra sida. Foto lånat ur Kjell Olssons samlingar. Årtalet okänt.
Lägg märke till avståndet mellan bron och vattenytan. Uppskattat till ca.8meter./ GO